

Uitvoeringsprogramma *Klimaatbeleidsplan* 2018-2021

Voorwoord

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan 2018-2021. Zoals opgenomen in het Klimaatbeleidsplan heeft Dronten hoge ambities voor haar klimaat- en duurzaamheidsbeleid. Dronten is al energieneutraal. De gemeente Dronten heeft als doelstelling het bereiken van klimaatneutraliteit. Dit houdt in dat de uitstoot van broeikasgassen (voornamelijk CO₂) volledig wordt gereduceerd en gecompenseerd.

Dronten presteert goed op het gebied van duurzaamheid, vele initiatieven zijn al gestart in de gemeente. Ik verwacht dat er de komende jaren nog vele initiatieven/activiteiten zullen volgen.

Ik zie het uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan 2018-2021 als een beknopt en overzichtelijke agenda waarin integraal de onderwerpen van het klimaatbeleidsplan én het beleid van duurzaamheid voor de komende jaren op een rij worden gezet.

De rol van de gemeente is vooral het stimuleren van initiatieven die worden gerealiseerd door burgers, bedrijven, bewoner coöperaties en maatschappelijke organisaties.

Ik zie deze verdere en intensievere (duurzame) samenwerking met het volste vertrouwen tegemoet.

Wethouder Ton van Amerongen

Inhoud

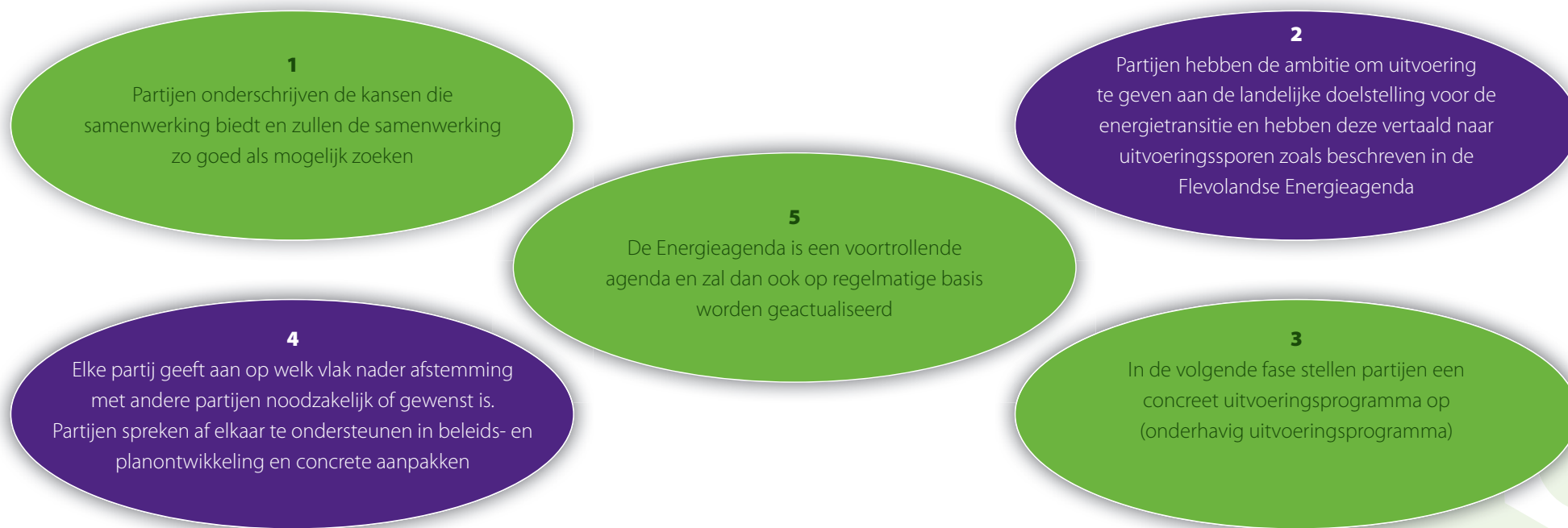
1	Inleiding	7
2	Relevant gemeentelijk beleid	8
2.1	'Duurzaam dronten, naar een duurzame toekomst'	8
2.2	Klimaatbeleidsplan	8
	<i>Huidige stand van zaken</i>	9
	<i>Langere termijn</i>	10
	<i>Financiën</i>	10
2.3	Naar nieuwe verbindingen	11
2.4	Overige	11
3	Maatregelen	12
Maatregel 1	Versterken Energieloket Dronten	12
Maatregel 2	Flevolandse Energie Agenda (FEA) en Regionale Energie Strategie (RES)	13
Maatregel 3	Energiesamenwerkingsverbanden	14
Maatregel 4	Overkappen parkeerterreinen	15
Maatregel 5	Duurzaamheidsleningen	16
Maatregel 6	Beleidsvisie Zon	17
Maatregel 7	Inrichten proeftuin	18
Maatregel 8	Amoveren aardgasnetwerk / Transitievisie Warmte	19
Maatregel 9	Prestatieafspraken met OFW (duurzaamheids-paragraaf)	20
Maatregel 10	Aardgasvrij bouwen	21
Maatregel 11	Accommodatiebeleid	22
Maatregel 12	Juridische borging	23
Maatregel 13	Oplaadpunten	24
Maatregel 14	DuurzaamDoor 2017 - 2010	25
4	Planning	26
5	Financieel overzicht 2018 – 2021	27
	Budget	27
	Kosten	27
6	Duurzame Organisatie / Governance - Communicatie	28
	Governance	29
	Communicatie	29

1 Inleiding

Lokale overheden spelen een sleutelrol in de realisatie van de internationale energie-agenda. De resultaten van de klimaatconferentie in Parijs (2015) zijn hiervan een goed voorbeeld. Een belangrijk uitgangspunt dat in Parijs is vastgesteld gaat over de verantwoordelijkheid van overheden, bedrijven en burgers. Elke actor heeft zijn rol en invloed op het bereiken van de doelen. Hiervoor vragen de ontwikkelingsambities (Parijs, VN, nationaal, provinciaal en lokaal) een vertaling in lokale plannen en diensten, lokaal draagvlak en leiderschap, met voldoende mate van coördinatie en coherentie tussen de verschillende beleidsniveaus.

Het nationale Klimaatakkoord, de Nederlandse bijdrage aan 'Parijs', heeft een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 met ten minste 49% ten opzichte van 1990. Daarnaast kan de Europese inzet van het kabinet leiden tot een aangescherpte ambitie richting de 55%.

Regionale partners in Flevoland (w.o. de gemeente Dronten) hebben een gezamenlijke energieagenda ontwikkeld. Doel van de Flevolandse Energieagenda (januari 2018) is tot afstemming van prioriteiten en acties te komen, om zo gezamenlijk een hoog ambitieniveau en groot realisatievermogen te realiseren. Partners hebben een intentieverklaring ondertekent en zijn het volgende overeengekomen:

Deze ambities en afspraken zijn er om waar te maken! Ze zijn daarom vertaald in dit Uitvoeringsprogramma 2018 – 2021 en zijn te vinden in hoofdstuk 3. Het relevante gemeentelijk beleid omtrent klimaat en duurzaamheid staat in hoofdstuk 2.

2 Relevant gemeentelijk Beleid

2.1 'Duurzaam Dronten, naar een duurzame toekomst'

Op 23 februari 2012 heeft de raad van de gemeente Dronten het beleid 'Duurzaam Dronten, naar een duurzame toekomst' vastgesteld. Met dit beleid is invulling gegeven aan de opgave voor en de rol van de gemeente Dronten in het bereiken van de

klimaatdoelstellingen. In dit beleid zijn de volgende doelstellingen van Duurzaam Dronten omschreven:

1	Fairtrade	de gemeente blijft inzetten op de criteria van de Fairtrade Gemeente campagne.
2	Participatie	de gemeente stimuleert en ondersteunt participatie, diversiteit en samenwerking.
3	Leefomgeving	de gemeente stimuleert duurzaam vervoer, wonen en beheer.
4	Energie & Klimaat	de gemeente heeft ambities wat betreft het klimaat en energiebesparing.
5	MVO	de gemeente hanteert organisatie breed een duurzaam inkoopbeleid.
6	Samenwerken	de gemeente faciliteert samenwerking op het gebied van duurzaamheid en Fairtrade.

2.2 Klimaatbeleidsplan

Het klimaatbeleidsplan 'Dronten, meer dan klimaatneutraal' is door de raad op 25 januari 2018 vastgesteld. Het klimaatbeleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de Aeres Hogeschool Dronten. Aeres Hogeschool (lectoren, leraren en leerlingen) heeft een grondige analyse gemaakt van de huidige stand van zaken met

betrekking tot klimaatneutraliteit en heeft daarbij aanbevelingen gedaan ten aanzien van de opstelling van het klimaatbeleidsplan in het licht van belangrijke transitie op het gebied van duurzaamheid, vastgesteld door de landelijke overheid, namelijk:

Vanaf 2050 dienen alle
woningen aardgasvrij te zijn

Vanaf 2035 mogen er geen auto's
meer worden verkocht die rijden op
benzine of diesel

Een bijdrage van de gemeentelijke organisatie: 100% elektrische auto's

Het gemeentelijke Klimaatbeleidsplan is niet gericht op het bereiken van en energieneutraliteit, want op basis van autonome ontwikkelingen op het gebied van hernieuwbare energie (met name windenergie) is de gemeente ruim voor 2020 al energieneutraal. Het klimaatbeleidsplan beoogt een marsroute te zijn voor beide op stapel staande transities uit de landelijke en provinciale Energieagenda. De bedoeling van het klimaatbeleidsplan is dan ook een dynamisch stuk te zijn. De route is lang, de ontwikkelingen gaan snel en op dit moment is het proces dat moet leiden tot beide transities nog niet met een schaarstje te knippen.

De rol van de gemeente is in eerste instantie vooral gericht op 'het faciliteren van ontwikkelingen' en 'informerende' om het doel van de transities te bereiken. Lopende het traject van de transities zal de rol van de gemeente naar verwachting gaan verschuiven naar 'activeren' en 'stimuleren'.

Dit neemt niet weg dat de gemeente lopende het traject ook een initiërende rol kan spelen, met name vanuit onze voorbeeldfunctie gezien. Het klimaatbeleidsplan steeds in periodes van 4 jaar geactualiseerd, met in ieder geval een 2 jaarlijkse monitoring en evaluatie aan het eind van iedere periode.

Huidige stand van zaken

De stand van zaken is dat in 2014 in de gemeente Dronten 171% aan hernieuwbare energie werd opgewekt ten opzichte van het totale energieverbruik in de gemeente Dronten (bedrijven en woningen excl. vervoer). Dit is voornamelijk te danken aan de aanwezigheid van windmolens en aan de forse toename van zonne-energie in onze gemeente. Voor het bereiken van energieneutraliteit (woningen, bedrijven en vervoer) is de opwekking van 300 MW windenergie nodig. Op basis van het nieuwe windmolenbeleid wordt de benodigde 300 MW overtroffen door de uitbreiding van opgesteld vermogen (naar verwachting in 2020). Tel daarbij op het sterk uitgebreide opgestelde vermogen qua zonne-energie en de conclusie kan worden getrokken dat de gemeente Dronten energieneutraliteit gaat bereiken alleen al op basis van autonome ontwikkelingen. De gemeente Dronten heeft evenwel een hoog ambitieniveau op gebied van duurzaamheid en ziet voldoende uitdagingen om Dronten nog duurzamer te maken. Met name op het gebied van de bebouwde omgeving en mobiliteit liggen er voor Dronten voldoende kansen en uitdagingen, die ook in het verlengde liggen van de voorgenomen landelijke transitie.

Voor het welslagen van de transities zijn in het klimaatbeleidsplan 3 belangrijke sporen opgenomen: duurzaam gedrag, duurzame technologie en duurzame organisatie.

duurzaam gedrag:

wat moet er gebeuren zodat de inwoners zich bewust worden van hun gedrag m.b.t. duurzame energie, de consequenties daarvan ook in zien, hun gedrag daarop gaan aanpassen om energie te besparen en gebruik maken van duurzame oplossingen.

duurzame technologie:

hoe gaan we de transitie naar duurzaamheid inrichten? Welke infrastructuur is daarvoor nodig? Belangrijk hierbij is de gebouwde woonomgeving.

duurzame organisatie:

hoe kan samenwerking tussen alle relevante partijen worden bewerkstelligd? Technologie is nog niet volledig ontwikkeld en er zijn ook nieuwe verdienmodellen nodig, proeftuinen kunnen hierbij goed faciliteren in het leerproces.

Langere termijn

De focus ligt in 2018-2021 voornamelijk op 'communiceren', 'faciliteren' en waar mogelijk 'initieren' van mogelijke maatregelen. Indien blijkt dat de maatregelen achterblijven, dan wel onvoldoende effect sorteren, kan er voor de langere termijn een scenario gekozen worden waarbij onze rol 'stimulerend' is. Denk hierbij bijvoorbeeld –als bijdrage aan de transitie aardgasvrij in 2050- aan het verstrekken van leningen voor het treffen van maatregelen aan bedrijven of particulieren om hun woningen c.q. bedrijven aardgasvrij te maken. Dit analoog aan de duurzaamheidslening

Financiën

Om uitvoering te kunnen geven aan het programma zijn de volgende financiële middelen (excl. formatie) voor de komende 4 jaar vastgelegd (per jaar).
(voor nadere detaillering zie hoofdstuk 5)

Uitvoeringsgelden

€ 75.000,--	ten behoeve van uitbreiding energieloket;
€ 25.000,--	kosten externe adviezen (o.a. haalbaarheidsonderzoek overkapping parkeerterreinen/aanpassing accommodatiebeleid etc.);
€ 100.000,--	

Naast deze middelen worden in het kader van Windplannen afspraken gemaakt om vanuit de gebiedsgebonden bijdrage 50% te besteden aan gemeentelijk beleid inzake energietransitie en klimaatdoelstellingen. Deze middelen zijn naar verwachting vanaf medio 2020 jaarlijks beschikbaar.

2.3 Naar nieuwe verbindingen

Het coalitieakkoord gemeente Dronten 2018 – 2022 'Naar nieuwe verbindingen' gaat over de wijze waarop de coalitie wil besturen. De gemeente biedt een akkoord waarin de samenleving centraal staat en waarbij ruimte is voor initiatieven. Om recht te doen aan inwonersparticipatie wordt een nieuwe manier van werken gevraagd. Ook in dit Uitvoeringsprogramma is inwonersparticipatie een sleutelbegrip. Samen met inwoners en partijen uit de samenleving werken we aan de uitvoering van het klimaatbeleidsplan.

2.4 Overige

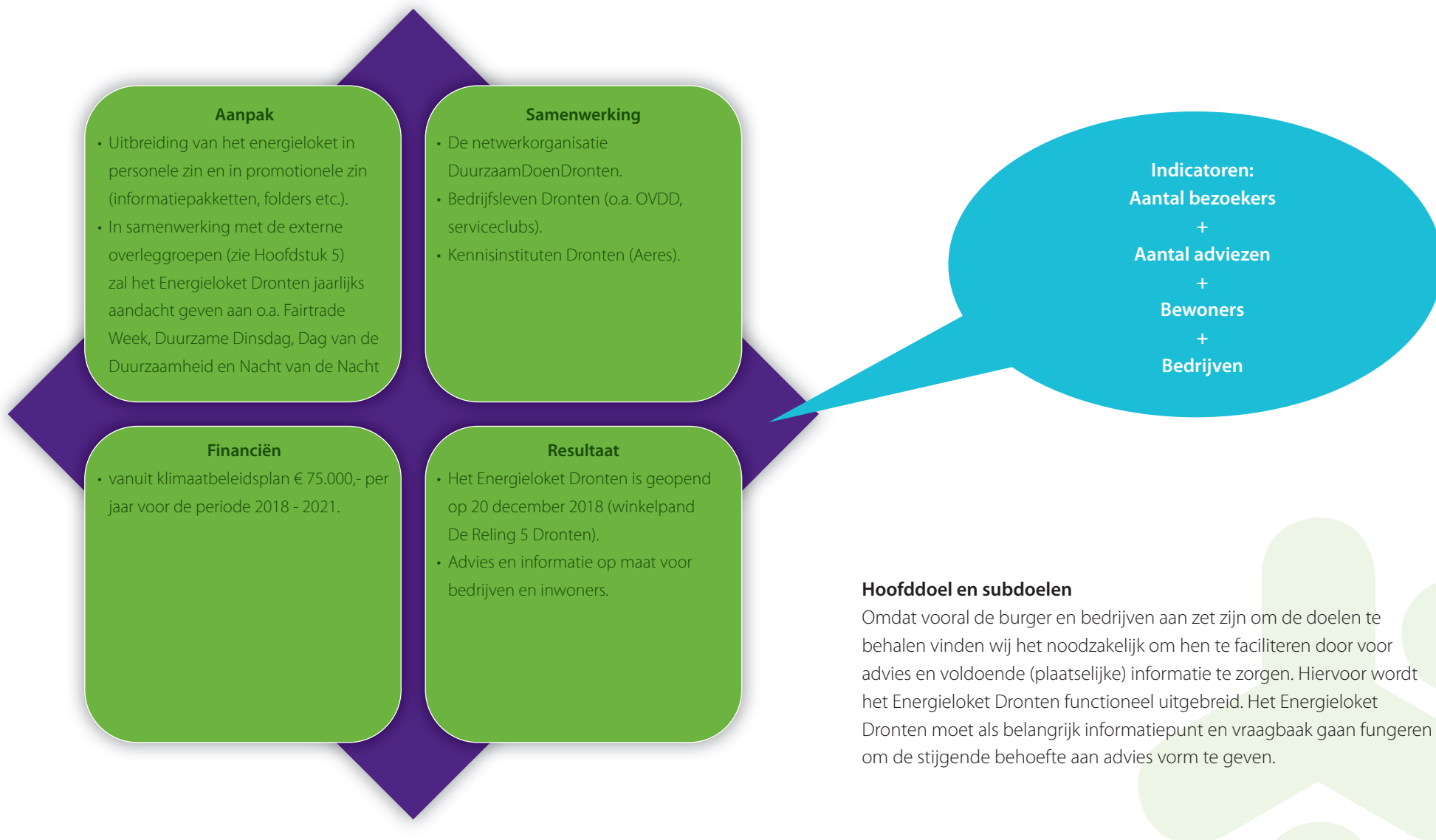
Naast de bovenstaande direct betrokken beleidsplannen ('Duurzaam Dronten' en 'Klimaatbeleidsplan') zijn er ook raakvlakken met een aantal andere duurzame 'beleidsvelden' van de gemeente Dronten. Deze beleidsvelden kennen een zelfstandige aanpak en worden niet verder uitgewerkt in dit uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan. Vanzelfsprekend wordt waar nodig actief en intensief samengewerkt. Het gaat om de volgende beleidsvelden:

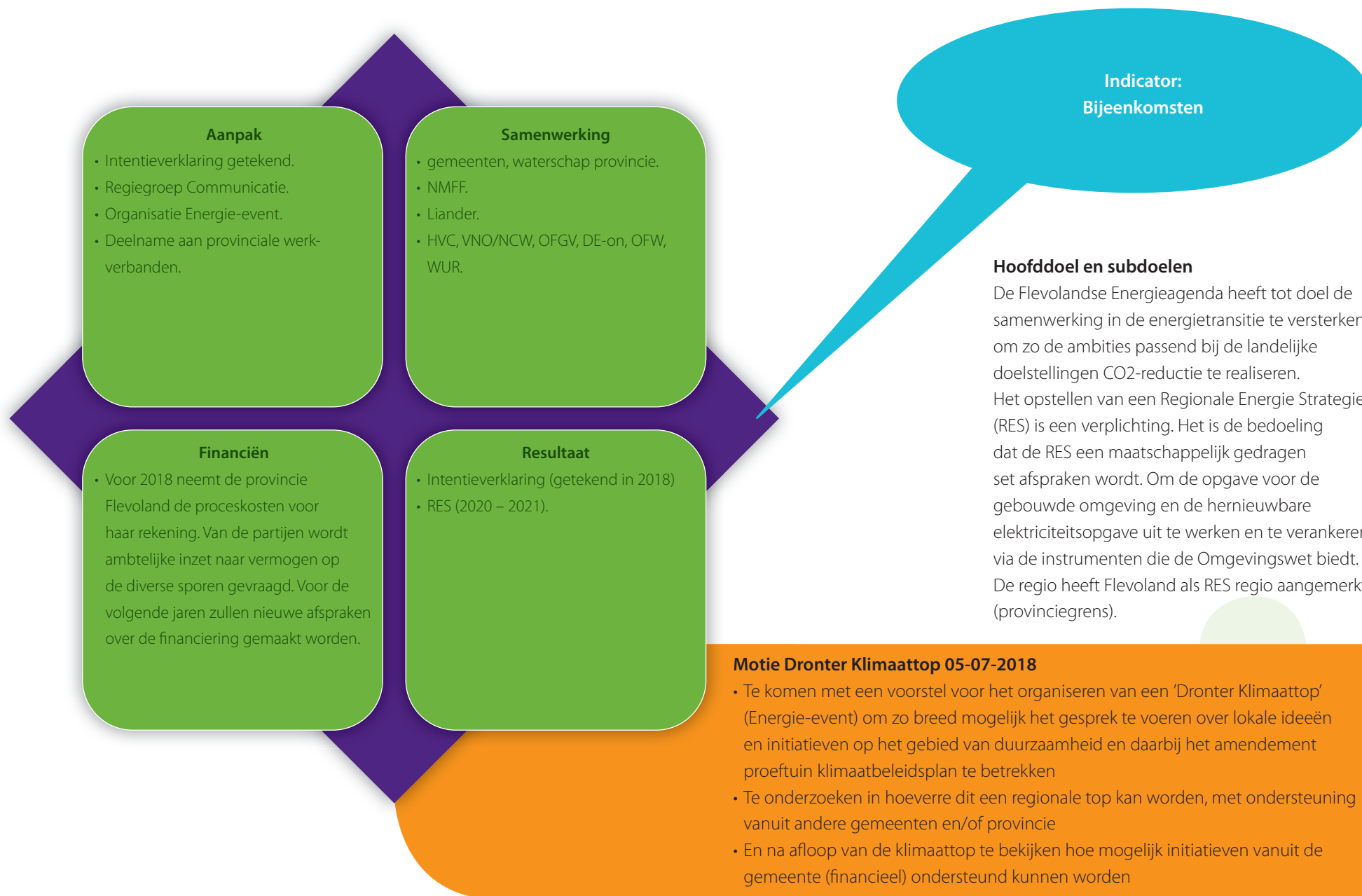

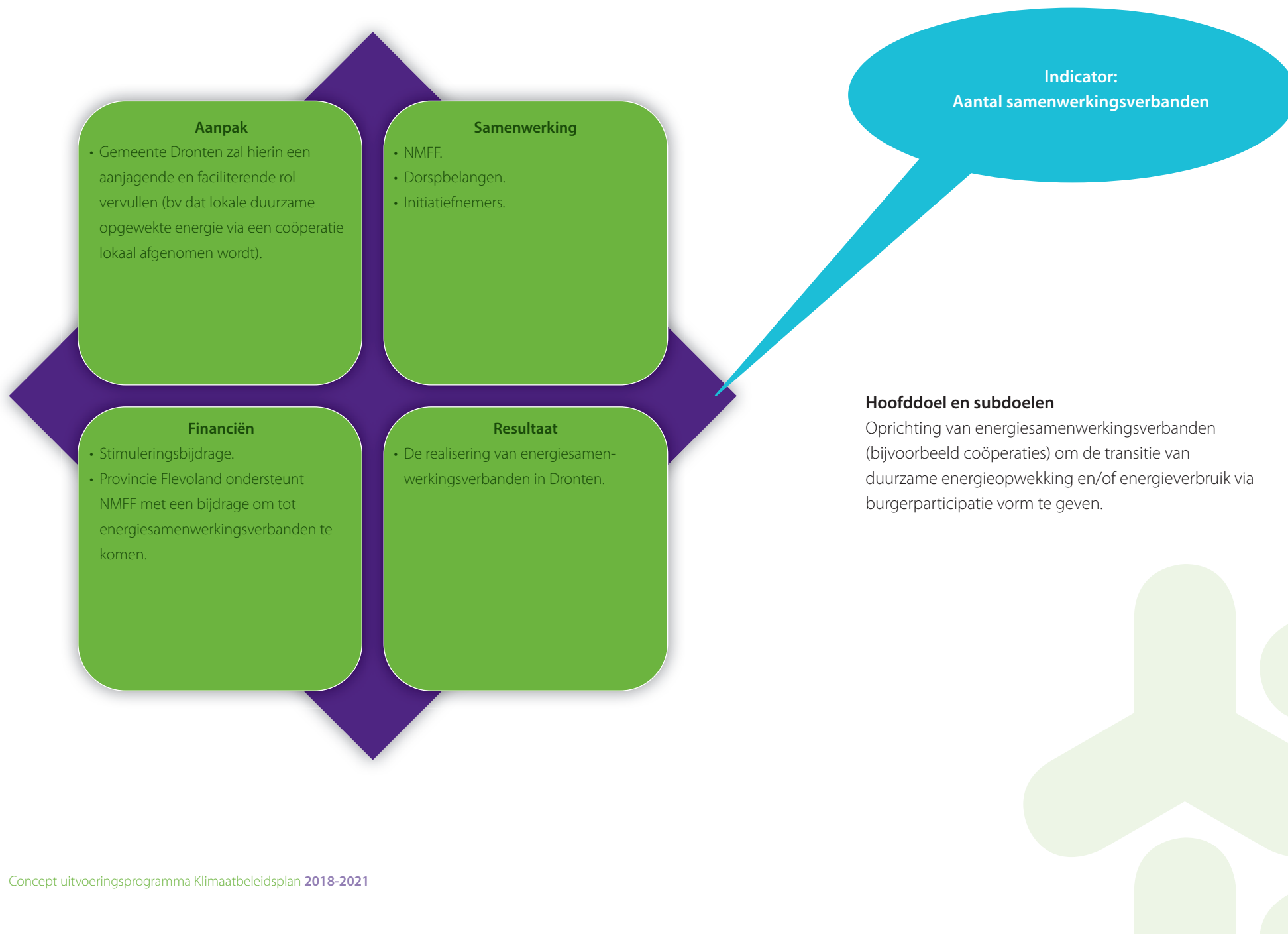
3 Maatregelen

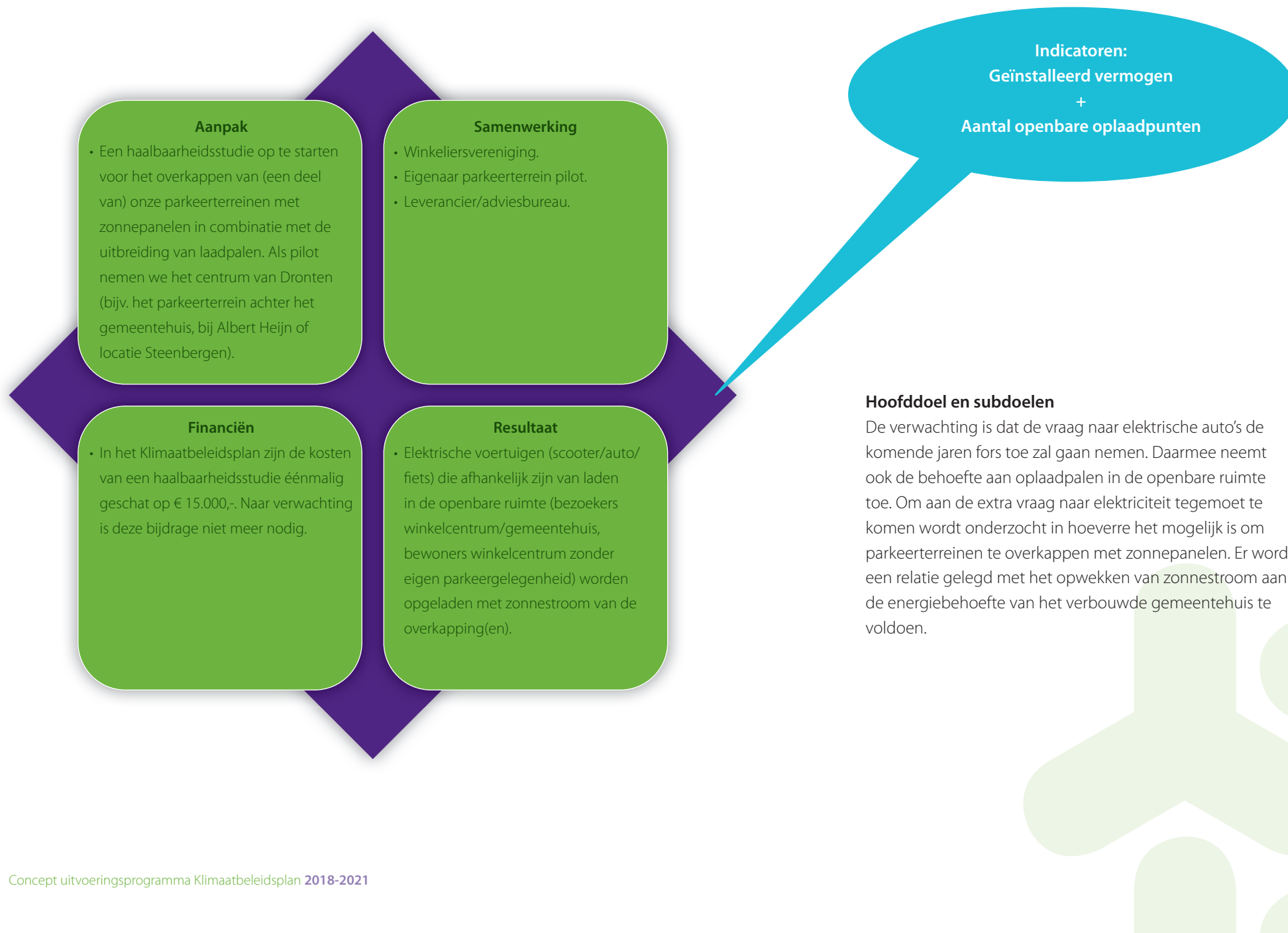
In dit hoofdstuk vindt u de 14 maatregelen die in 2018 tot en met 2021 worden uitgevoerd.

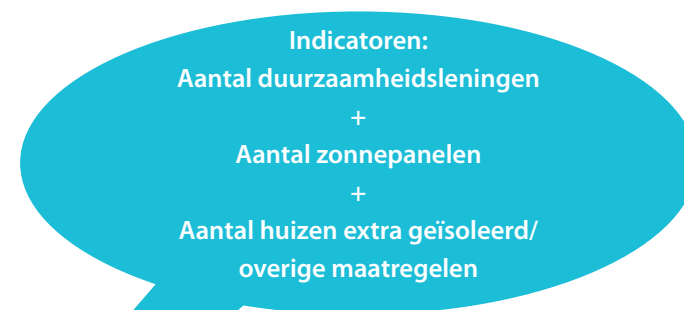
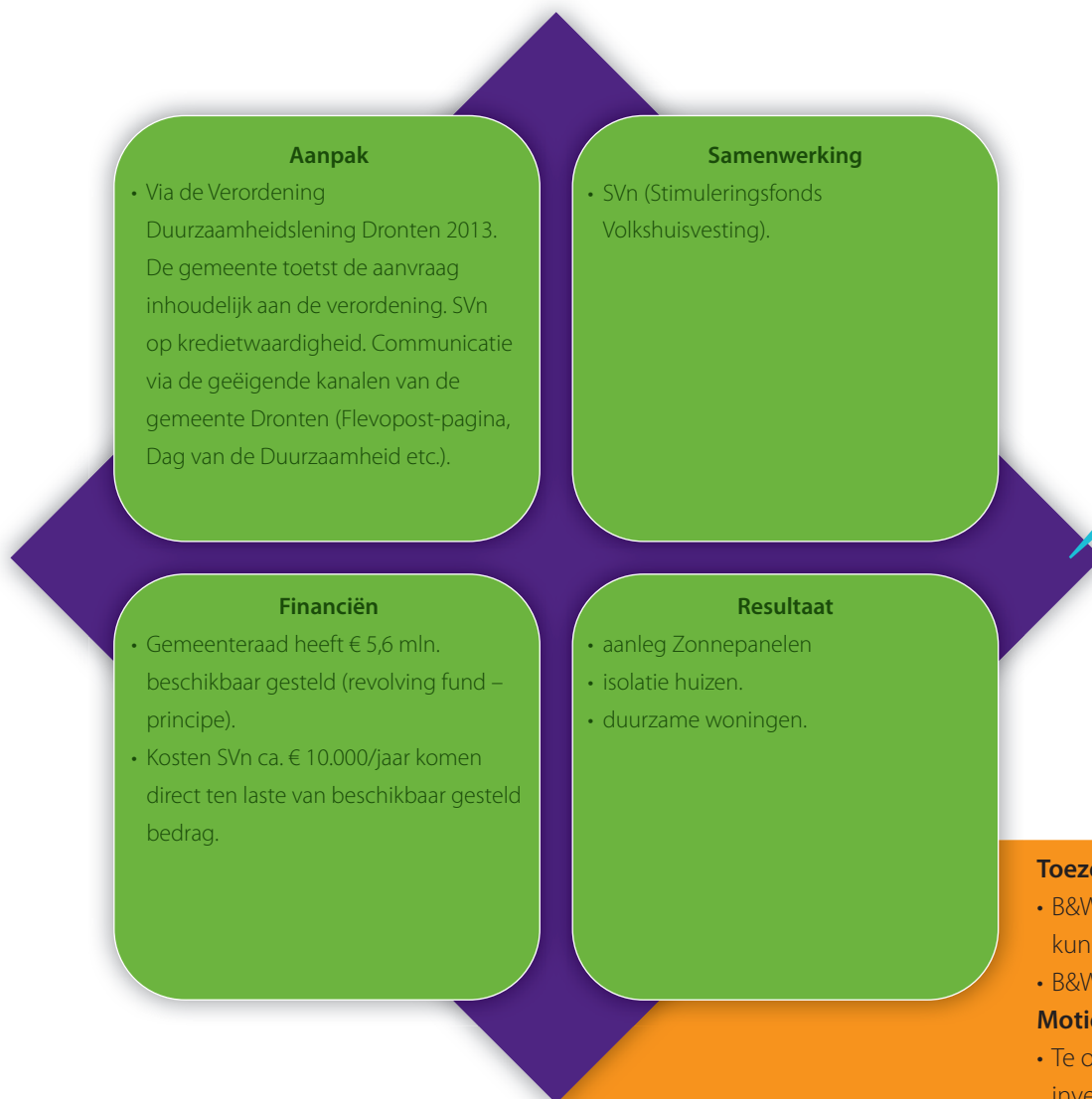
Maatregel 1 *Versterken Energieloket Dronten*

Hoofddoel en subdoelen

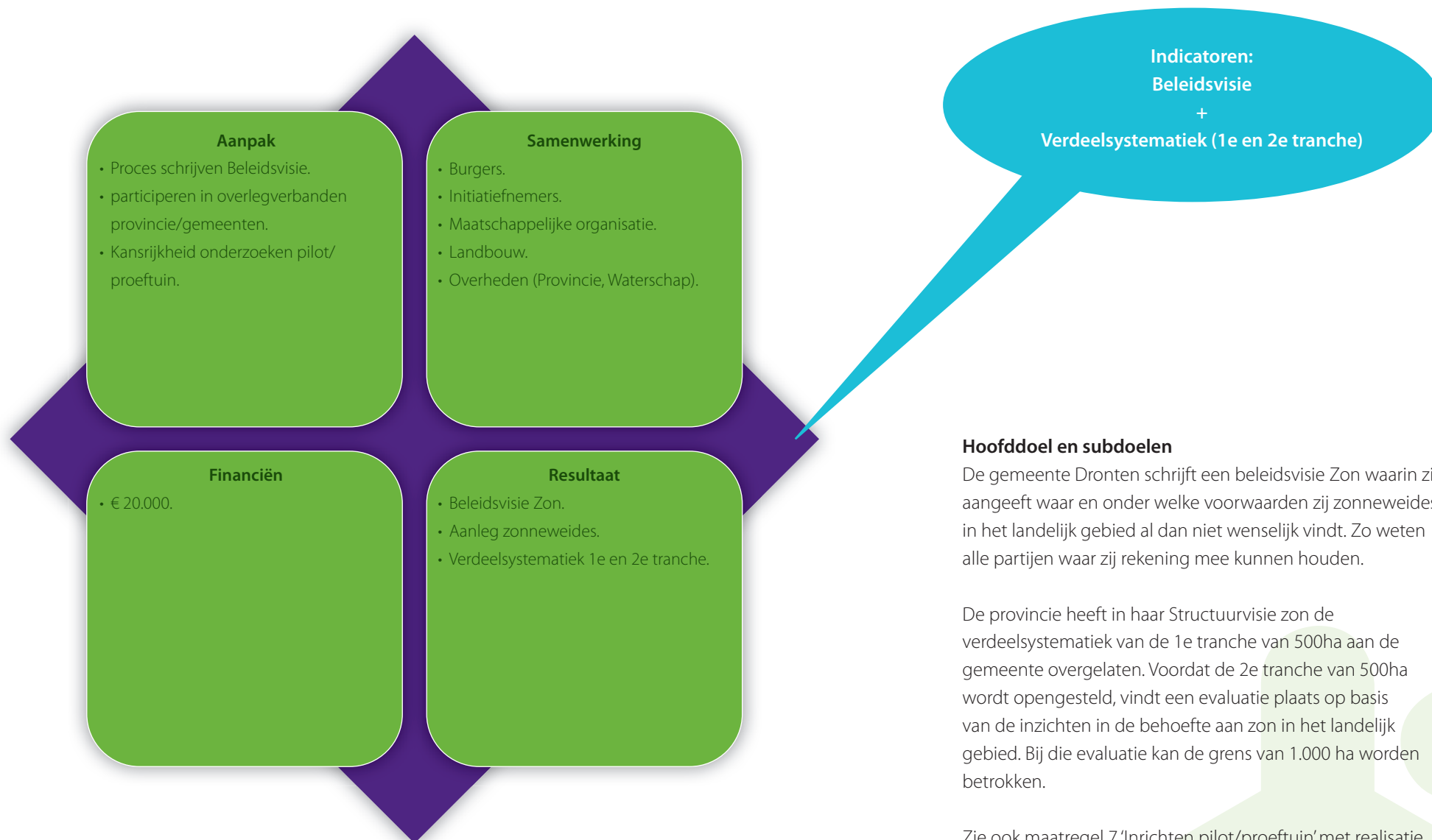
De duurzaamheidslening heeft als doel om particuliere woningbezitters in staat te stellen om, door middel van een lening met een lage rente, energiebesparende- (isolatie) dan wel energieopwekkende- (zonnepanelen) maatregelen te nemen. De gemeente Dronten vindt het belangrijk haar inwoners te stimuleren energiebesparen-de en/of energieopwekkende maatregelen te treffen. Daarom heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor het verstrekken van duurzaamheidsleningen aan inwoners van de gemeente Dronten. Met deze lening kunnen mensen met een eigen woning duurzame en energiebesparende maatregelen treffen. Eind 2018 maakten al 600 huishoudens gebruik van deze regeling.

Toezegging 11-01-2018

- B&W gaat bezien in hoeverre de duurzaamheidsleningen breder ingezet moeten/ kunnen worden
- B&W overweegt deelname aan het Klimaatverbond

Motie 25-01-2018

- Te onderzoeken in hoeverre gebruik is te maken van EU-gelden voor innovatieve investeringen in milieu, duurzaamheid en klimaat voor ondernemers
- Te onderzoeken of van gunstige EU-leningen gebruik is te maken als voeding voor de duurzaamheidsleningen
- Een regeling Duurzaamheidslening voor bedrijven te onderzoeken
- Na te gaan of een regeling Duurzaamheidsleningen nieuwe- en andere oplossingen biedt die ondernemers kunnen helpen duurzamer te ondernemen

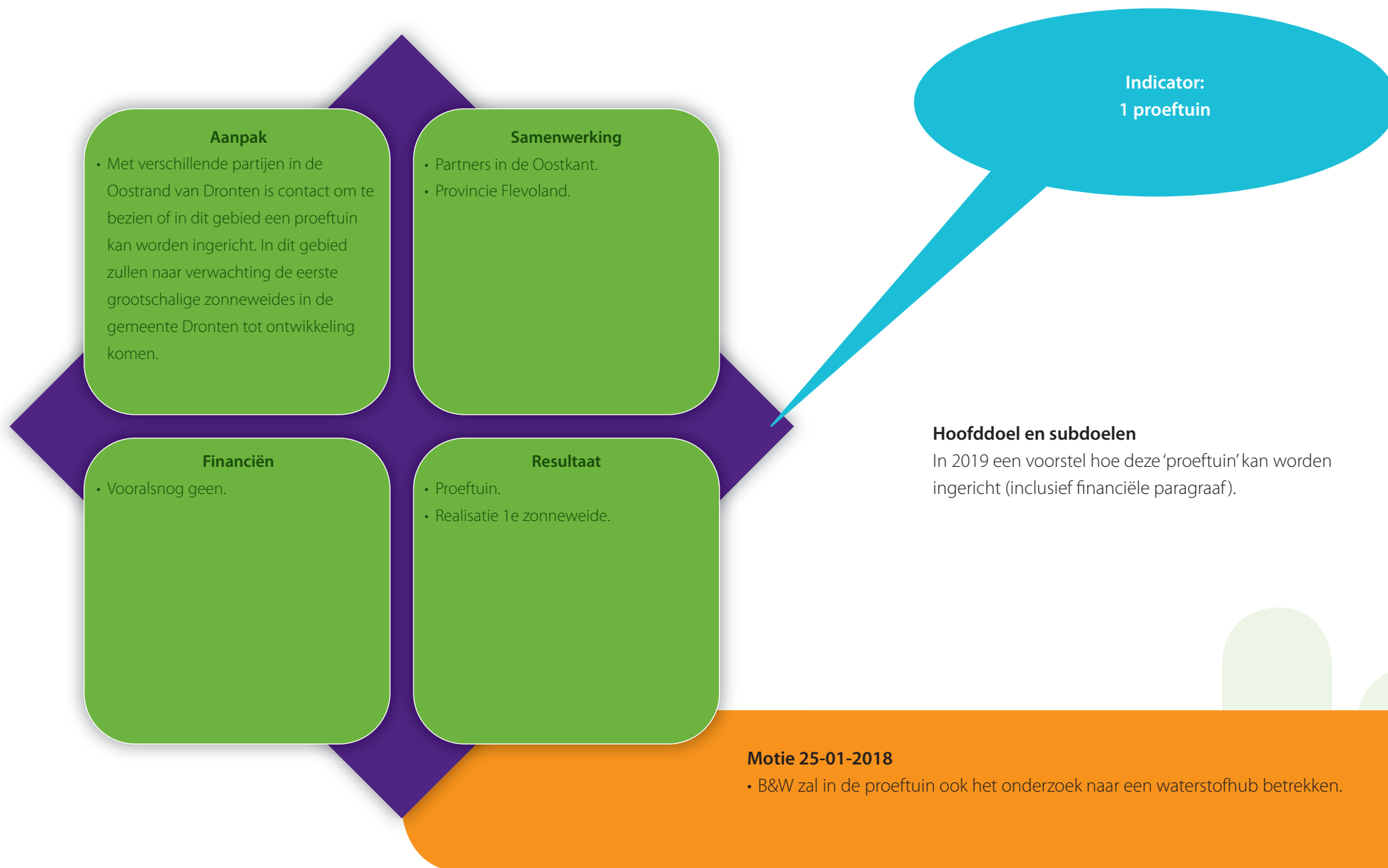

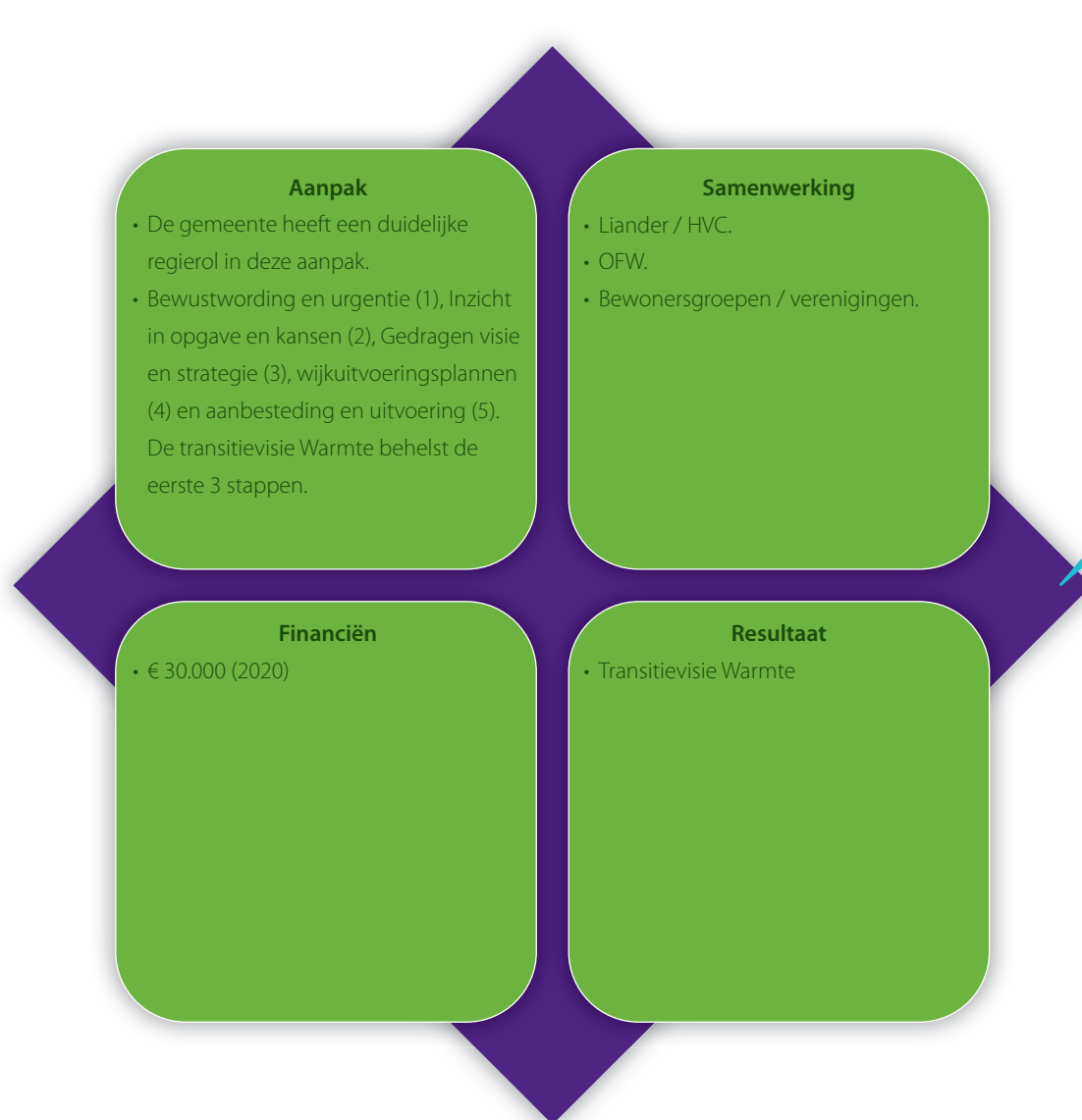
Hoofddoel en subdoelen

De gemeente Dronten schrijft een beleidsvisie Zon waarin zij aangeeft waar en onder welke voorwaarden zij zonneweides in het landelijk gebied al dan niet wenselijk vindt. Zo weten alle partijen waar zij rekening mee kunnen houden.

De provincie heeft in haar Structuurvisie zon de verdeelsystematiek van de 1e tranche van 500ha aan de gemeente overgelaten. Voordat de 2e tranche van 500ha wordt opengesteld, vindt een evaluatie plaats op basis van de inzichten in de behoefte aan zon in het landelijk gebied. Bij die evaluatie kan de grens van 1.000 ha worden betrokken.

Zie ook maatregel 7 'Inrichten pilot/proeftuin' met realisatie 1e zonneweide in Dronten.

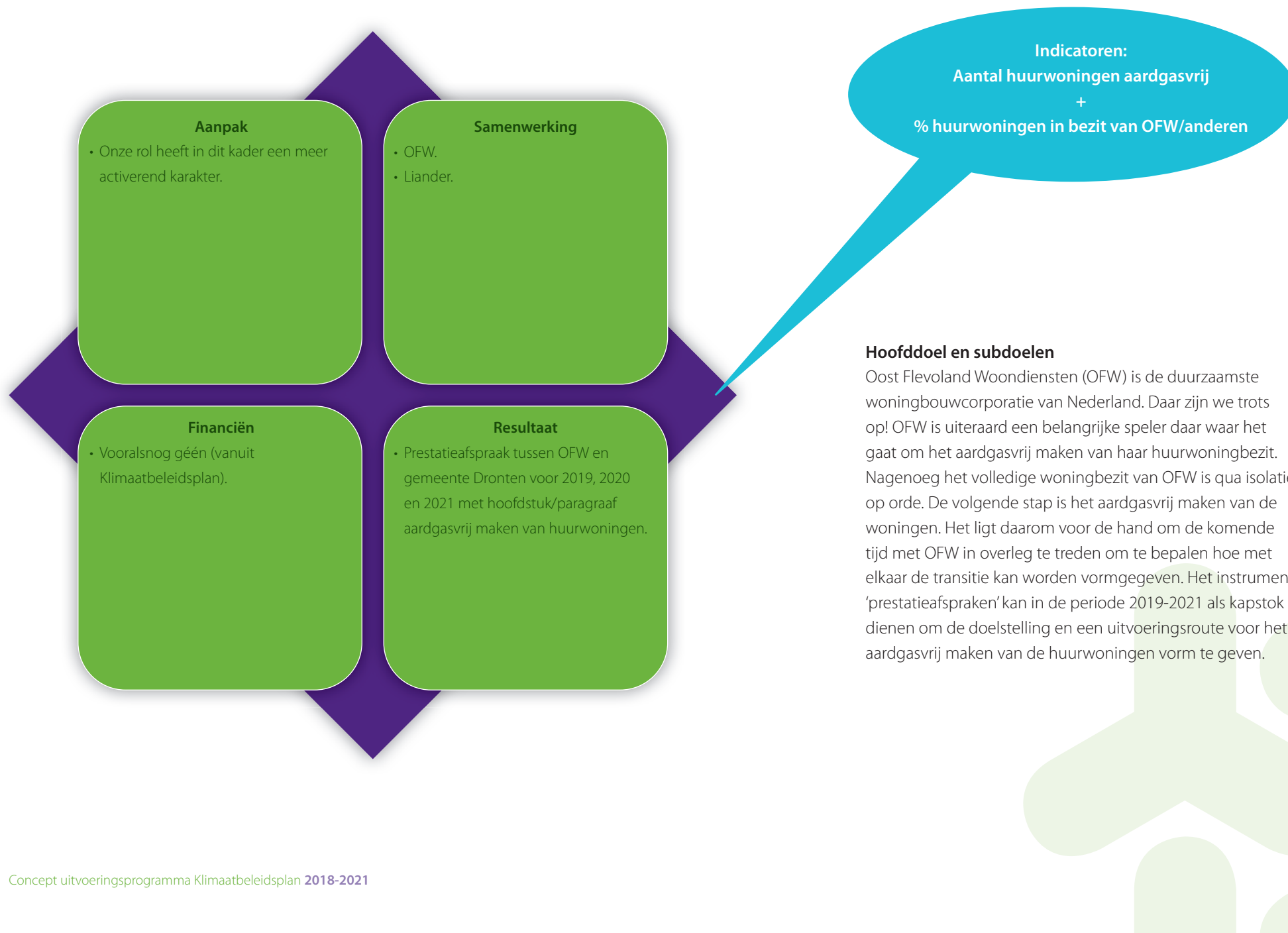

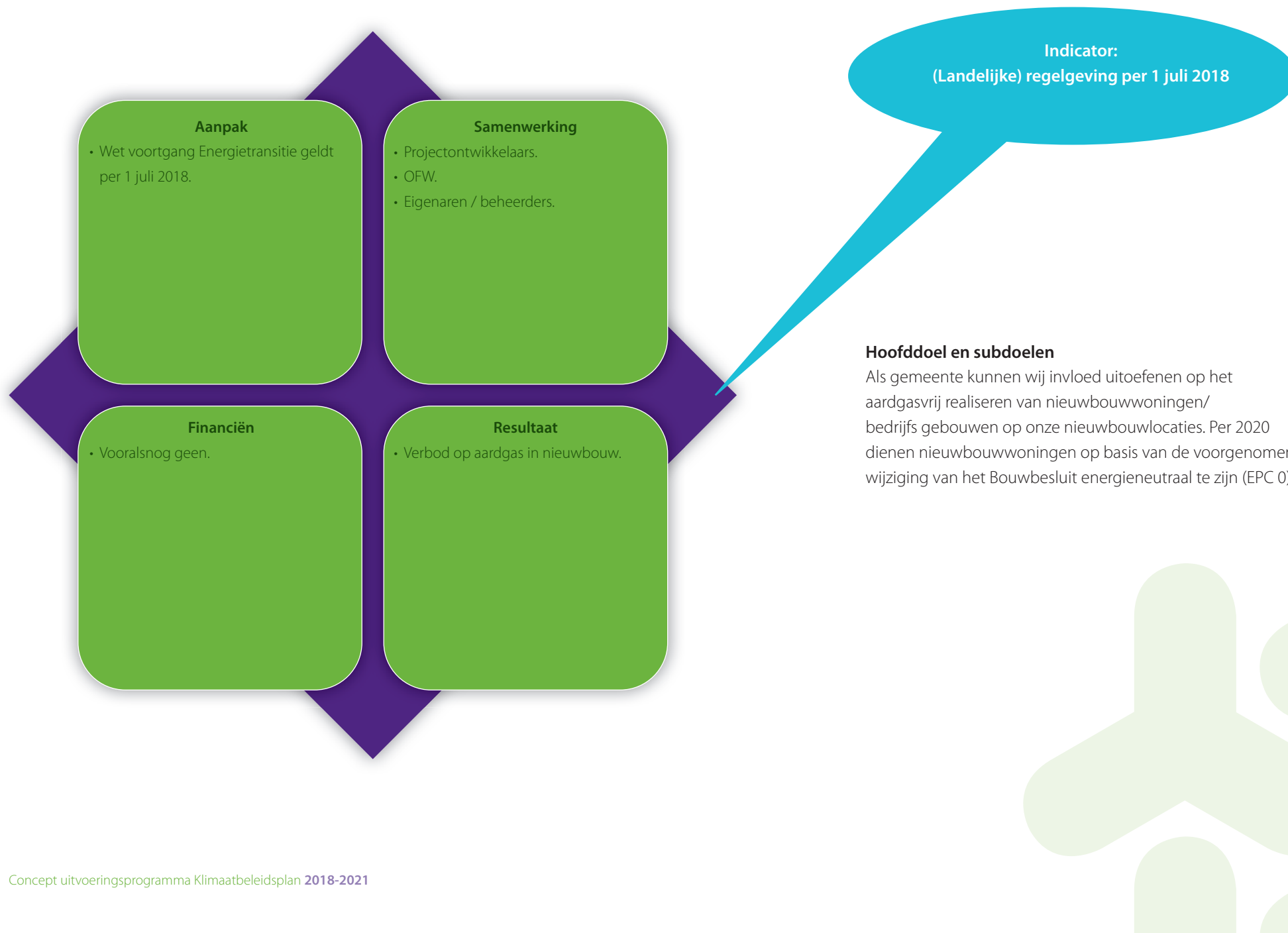
Indicatoren:
 Aantal wijken
 +
 Aantal huizen
 +
 % dat al aardgasvrij is

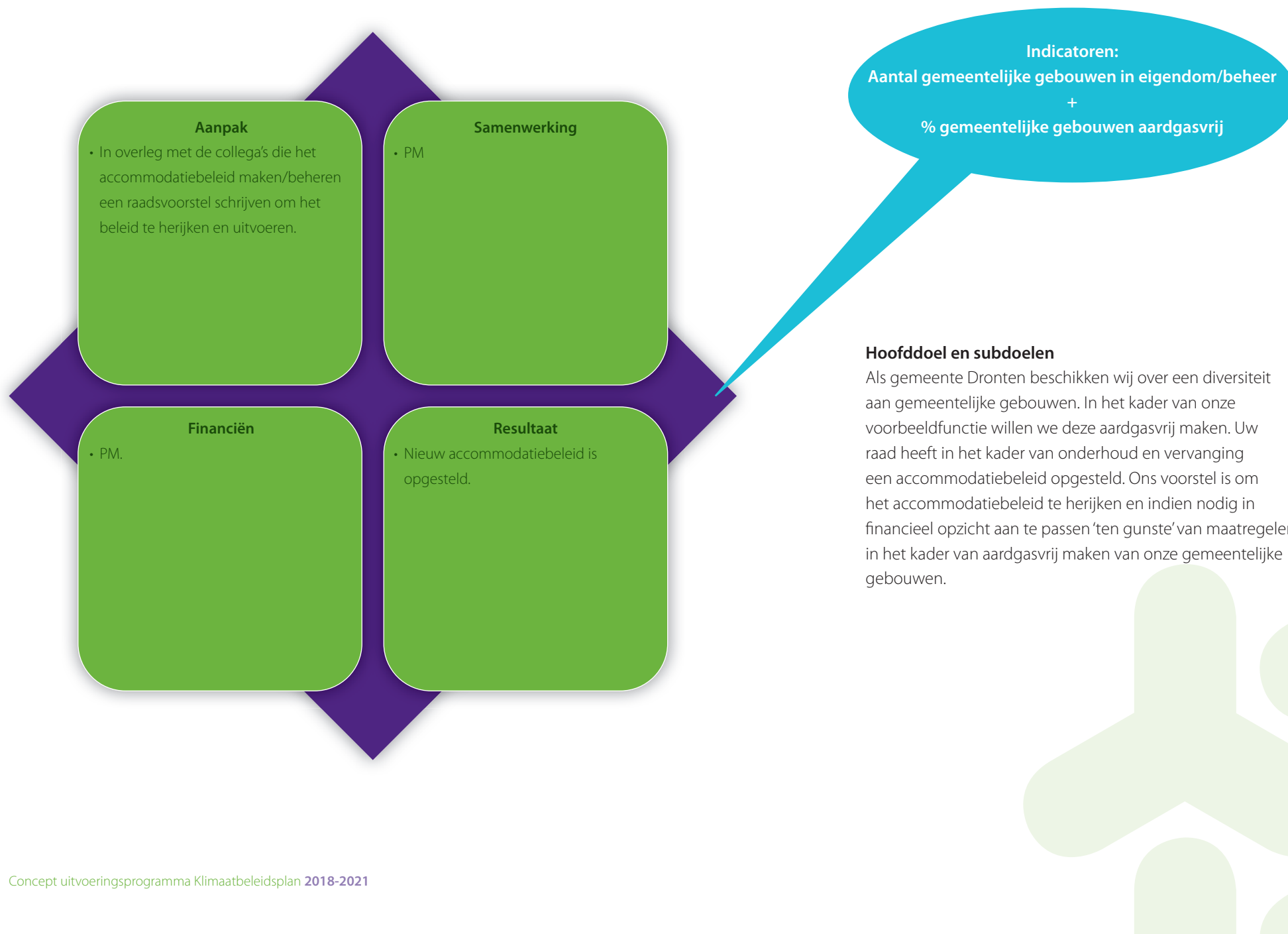
Hoofddoel en subdoelen

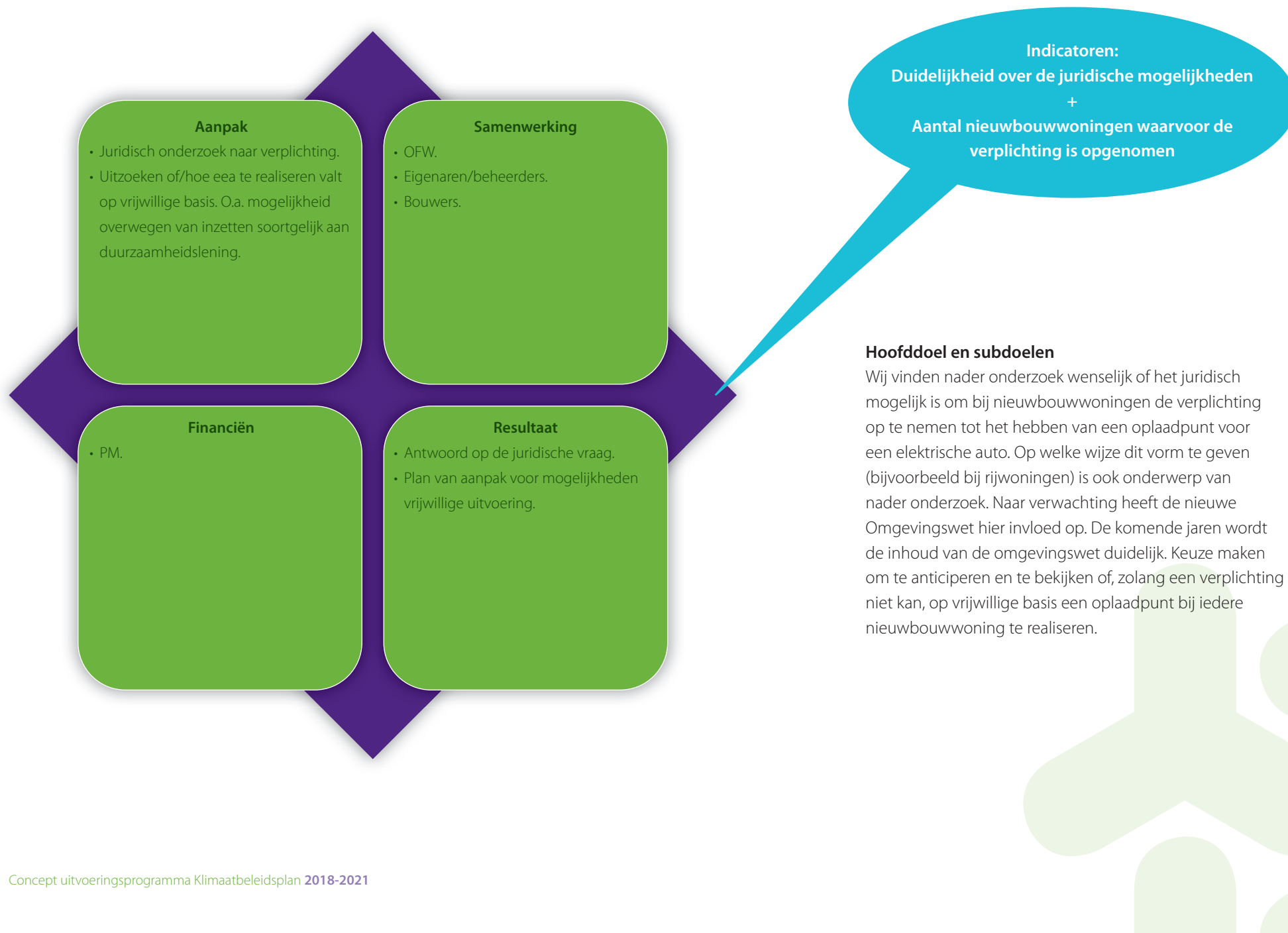
Liander is een belangrijke partij in de transitie naar aardgasvrij. Zij beheren immers het aardgasnetwerk. Over het algemeen heeft een aardgasnetwerk een economische levensduur van 50 jaar. Een aantal Dronter aardgasnetwerken is op korte termijn aan vervanging toe. Liander heeft op bestuurlijk niveau aangegeven met de gemeente Dronten in overleg te willen treden over de geleidelijke amovering van het aardgasnetwerk en het treffen van vervangende maatregelen om de woningen aardgasvrij te kunnen maken.

In het Klimaatakkoord op hoofdlijnen is gesteld dat iedere gemeente uiterlijk 2021 een transitievisie Warmte moet hebben opgesteld. De Gemeente Dronten is klaar om hiermee actief aan de slag te gaan. Een gedegen stakeholdersproces en een objectieve technische analyse als onderligger zijn de eerste stappen in het maken van een dergelijke visie.

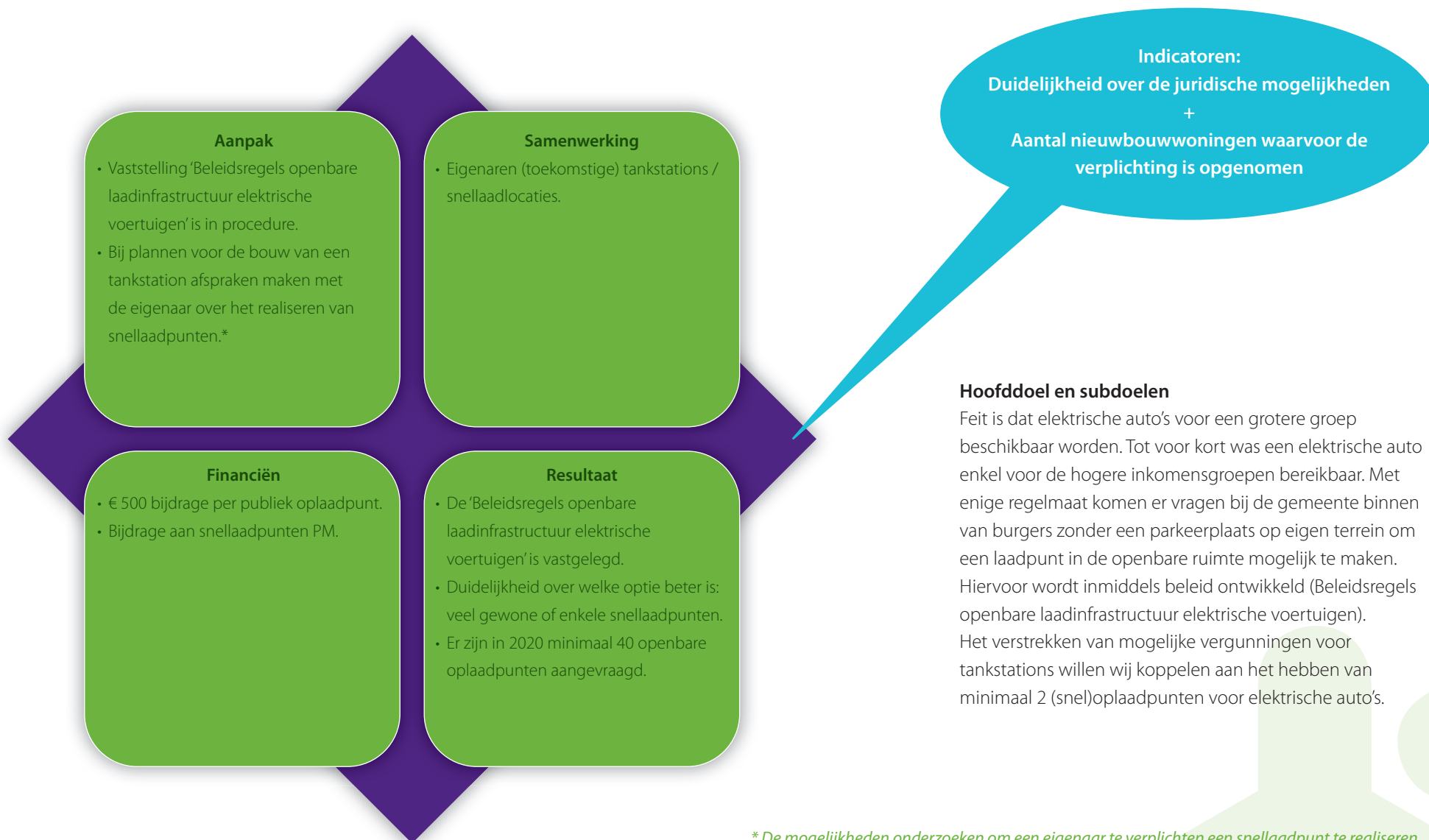

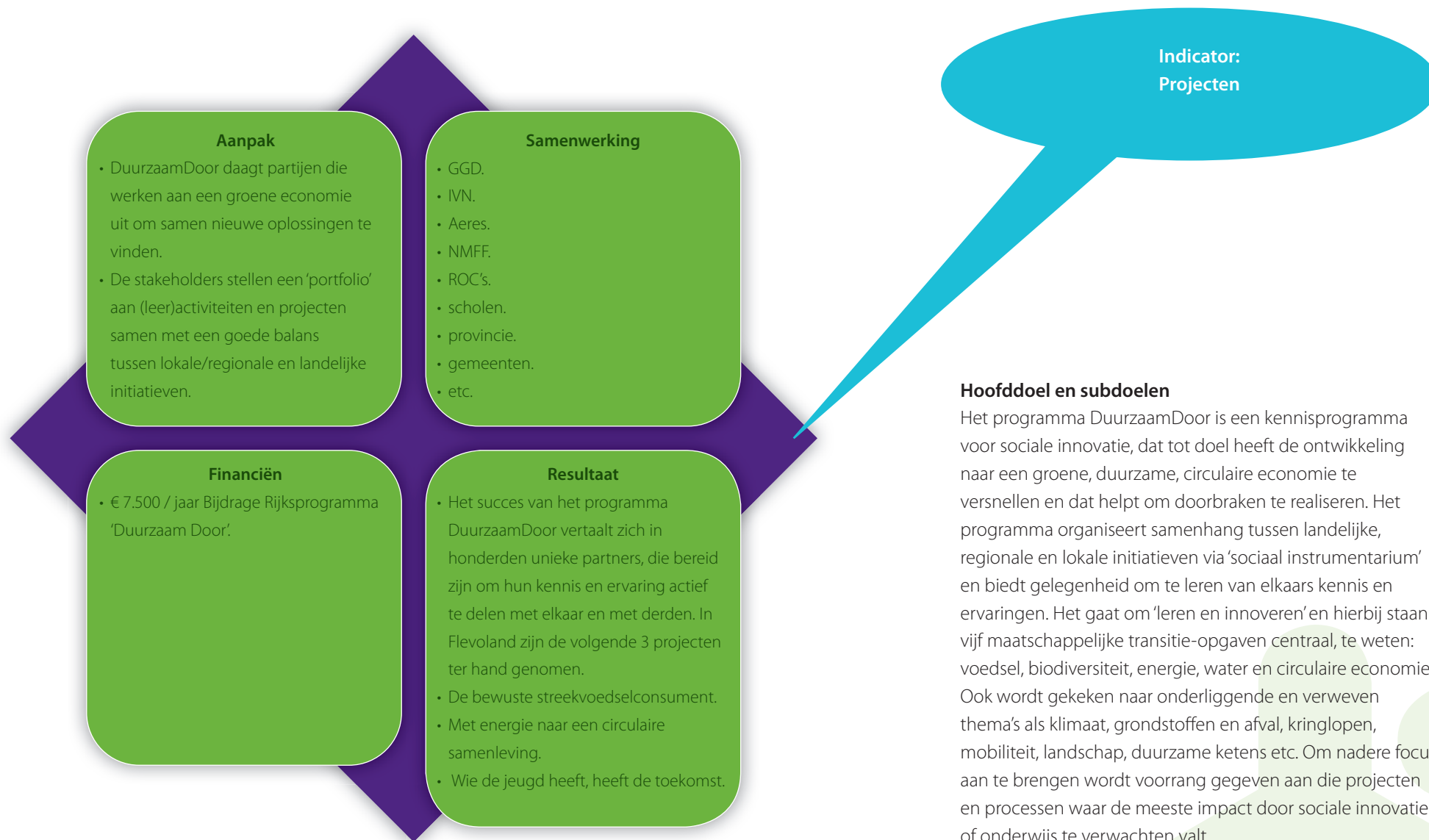

Maatregel 13 *Oplaadpunten*

** De mogelijkheden onderzoeken om een eigenaar te verplichten een snellaadpunt te realiseren. Onderzoeken mogelijkheden tot het realiseren van snellaadpunten bij bestaande tankstations. Onderzoeken of snelladen ook een optie is 'los van een tankstation', bijvoorbeeld in de centra of centraal in een wijk en welke optie beter is: enkele snellaadpunten of veel gewone laadpunten.*

4 Planning

Maatregel	Planning			
	2018	2019	2020	2021
1 Versterken Energieloket	Jaarlijks			
2 FEA / RES	Doorlopend proces			
3 Energiesamenwerkingsverbanden		Initiërend en faciliterend		
4 Overkappen parkeerterreinen		i.c.m. verbouw gemeentehuis		
5 Duurzaamheidslening	Verstrekken leningen	Verstrekken leningen Evaluatie		
6 Beleidsvisie Zon		Schrijven en vaststellen		
7 Inrichten Proeftuin		Realisatie 1e zonneweide		
8 Amoveren aardgasnetwerk			Detail-planning in Transitievisie Warmte	
9 Prestatieafspraken OFW (dzh)	Jaarlijks			
10 Aardgasvrij bouwen	Per 1 juli 2018 geregeld			
11 Accommodatiebeleid		Activering		
12 Juridische borging transitie				PM
13 Oplaadpunten		Realisatie Beleidsregels		
14 DuurzaamDoor (t/m 2020)	Rijksprogramma	Rijksprogramma	Rijksprogramma (aflopend)	

5 Financieel Overzicht 2018 – 2021

Budget

Bron	Budget (6830300)			
	2018	2019	2020	2021
Klimaatbeleidsplan	€ 100.000	€ 100.000	€100.000	€100.000
Gebiedsgebonden bijdrage Windplannen	€ 0	€ 0	PM	PM
TOTAAL	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

Kosten

Maatregel / overig	Indicator	Resultaat	Realisatie	Begroot		
			2018	2019	2020	2021
1 Versterken Energieloket	Aantal bezoekers		€ 0	€ 95.000	€ 75.000	€ 75.000
	Aantal adviezen					
2 FEA / RES		Intentieverklaring RES		€ 10.000	€ 0	€ 0
1e Energie-event						
3 Energiesamenwerkingsverbanden	Aantal					
4 Overkappen parkeerterreinen	MW					
5 Duurzaamheidslening	Aantal leningen	425	via Duurzaamheidsfonds SVn			
6 Beleidsvisie Zon	Beleidsvisie			€ 20.000		
7 Inrichten Proeftuin	pilot					
8 Amoveren aardgasnetwerk		Transitievisie Warmte			€ 30.000	
	Aantal wijken					
	Aantal huizen					
9 Prestatieafpraak OFW	Aantal wijken					
(duurzaamheids-paragraaf)	Aantal huizen					
10 Aardgasvrij bouwen	Besluit (Rijk)	Per 1-7-2018				
11 Accommodatiebeleid						
12 Juridische borging transitie	Regelgeving					
13 Oplaadpunten	Oplaadpunten	Onderzoek	€ 12.350	€ 0	€ 0	€ 0
14 DuurzaamDoor (t/m 2020)	Projecten	3	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 0
Communicatie (jaarplannen DDD)			€ 4.889	€ 26.080	PM	PM
Diversen / nog nader in te vullen			€ 1.100	€ 750	€ 2.331	€ 25.000
TOTAAL			€ 25.839	€ 159.330	€ 114.831	€ 100.000

6 Duurzame organisatie / Governance - Communicatie

In het Klimaatbeleidsplan zijn de volgende items opgenomen:

De actie naar een duurzame samenleving is een collectief proces. De gemeente kan hierin ondersteunen en faciliteren en het op die manier makkelijker maken voor de burger, maar kan het niet in haar eentje.

De gemeente moet openstaan voor samenwerkingen en denksessies met andere (lokale) overheden, onderwijsinstellingen, organisaties en omgevingspartijen faciliteren

De gemeente moet een verbindende rol spelen om ervoor te zorgen dat vele ideeën, initiatieven en projecten niet langs elkaar heen lopen. Het is daarbij nuttig om workshops en netwerkbijeenkomsten te organiseren

Gemeente faciliteert samenwerking, onder andere door het organiseren van netwerkbijeenkomsten voor geïnteresseerden uit de regio (zie ook motie GroenLinks/CDA/VVD klimaatop)

Samenwerking moet een onderdeel zijn van de strategie

Governance

1

PO duurzaamheid : wethouder / teammanager / regisseur

2

Interne coördinatie : regisseur / adviseur / per maatregel verschillend

3

Externe overlegverbanden :

- a. Duurzaam Doen Dronten
- b. Fairtrade & Duurzaamheid
- c. MKB en Onderwijs

Communicatie

Door het jaar heen zijn er diverse activiteiten die worden georganiseerd. Organisatoren zijn onder andere de werkgroep Fairtrade en Duurzaam Doen Dronten. Een kleine bijdrage om de activiteiten volop in de belangstelling te zetten is daarbij op zijn plaats.

Voorbeelden van activiteiten:

Dag van de Duurzaamheid – Duurzame Dinsdag - Fairtrade week.

